

هزینه‌های بودجه ۸۷

کسری بودجه حتمی است

گرچه کسری بودجه شفاف نشده ولی ردیف‌های درآمدی بامنشأ نفتی از ویژگی‌های مثبت بودجه سال آینده است.

خلاصه مصارف بودجه عمومی دولت طی دو سال ۸۶ و ۸۷ نشان می‌دهد که اعتبارات بودجه عمومی دولت در سال آینده نسبت به رقم مصوب سال ۸۶، رشد ۱۴/۶ درصدی دارد. در بودجه سال ۸۷، معادل ۵۶ درصد از مصارف بودجه عمومی دولت به مصارف هزینه‌ای اختصاص یافته است. این سهم برای عملکرد بودجه سال ۸۶ معادل ۶۹/۶ درصد بوده است. از سوی دیگر، اعتبارات هزینه‌ای سال آینده نسبت به رقم مصوب امسال، از نرخ رشدی برابر با ۱۰/۸ درصد برخوردار است.

اعتبارات هزینه‌ای

علی‌عسگری، معاون اقتصادی معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری، پس از تقدیم لایحه بودجه ۸۷ به مجلس، در یک نشست مطبوعاتی، نرخ تورم پیش‌بینی شده برای سال آینده را ۱۵/۵ درصد اعلام ولی اضافه کرد که حقوق کارکنان در سال آینده معادل ۶ درصد افزایش خواهد داشت. اظهارات عسگری زمانی اهمیت می‌یابد که بر اساس قانون بودجه سال آینده، اعتبارات هزینه‌ای نسبت به قانون بودجه سال ۸۶ حدود ۱۰/۸ درصد افزایش یافته و همین رقم نسبت به پیش‌بینی عملکرد تنها معادل ۱/۶ درصد بیشتر شده است. به عبارت دیگر، با توجه به پیش‌بینی مسؤلان دولتی

از نرخ تورم و افزایش هزینه‌های دولت، کسری بودجه در سال آینده در صورت عدم وجود راهکارهای معین برای کاهش هزینه‌ها، افزایش خواهد یافت. بر اساس بودجه سال آینده، ارقام فصول هزینه، جبران خدمات کارکنان، یارانه‌ها، رفاه اجتماعی و سایر هزینه‌ها، ۸۴ درصد از کل اعتبارات هزینه‌ای دولت را تشکیل می‌دهند. یارانه‌ها، کمک‌های بلاعوض و رفاه اجتماعی در

سال ۸۷ نسبت به سال ماقبل خود به ترتیب، ۴۶، ۸۰ و ۵۲ درصد رشد داشته، اما اعتبارات سایر هزینه‌ها در سال ۸۷ نسبت به مصوب امسال معادل ۷۱ درصد کمتر شده است.

به دیگر سخن، سهم یارانه‌ها و رفاه اجتماعی در سال ۸۷ نسبت به دو سال قبل از آن به میزان زیادی افزایش یافته است. اما مشخص نیست که افزایش سهم یارانه‌ها در مصارف بودجه به جهت اولویت دادن دولت به حوزه عدالت اجتماعی بوده یا هدف دیگری مورد نظر بوده است. برنامه چهارم توسعه همچنین بر کوچک‌سازی دولت تأکید دارد (بند «الف» ماده ۷ و ماده ۱۳۹). اما به روشنی نمی‌توان تشخیص داد که آیا رقم جبران خدمات، پس از اعمال آثار قانون مدیریت خدمات کشوری است یا دولت در جهت انجام تکالیف قانونی جهت کوچک‌سازی خود، سیاست جدیدی را در پیش گرفته است.

اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

نگاهی به ارقام در نظر گرفته شده برای اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نشان می‌دهد که در بودجه سال آینده، این اعتبارات معادل ۳۱ درصد رشد داشته است، ضمن این که سهم اعتبارات طرح‌های ملی، ردیف‌های متفرقه و استانی در تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در لایحه بودجه سال آینده به ترتیب ۴۷/۸، ۳۰ و ۲۲/۲ درصد است.

اعتبارات تملک دارایی‌های مالی

در بودجه سال ۸۷ اعتبارات تملک دارایی‌های مالی نسبت به رقم مصوب قانون بودجه امسال ۳۴/۵ درصد کاهش یافته است. در این بین، واگذاری سهام، بیشترین و تعهدات پرداخت نشده سال‌های قبل، کمترین سهم را به خود اختصاص داده‌اند. برخی کارشناسان معتقدند در حالی که طی سال ۸۶ پیش‌بینی‌ها حاکی از تحقق تنها ۱۷ درصد از کل اعتبارات تملک دارایی‌های مالی تا پایان سال است، محقق شدن رقم ۳۶ هزار میلیارد ریال برای سال ۸۷ به سختی امکان‌پذیر می‌باشد.

اعتبارات متفرقه

یکی از تأکیدهای اصلی برنامه چهارم توسعه، حرکت به سمت بودجه ریزی عملیاتی و تلاش برای استقرار آن در نظام بودجه‌ای کشور است. با این همه، دولت با افزایش اعتبار ردیف‌های متفرقه، ظاهراً در خلاف جهت بودجه ریزی عملیاتی عمل کرده است. بر مبنای ارقام موجود در بودجه سال آینده، اعتبارات متفرقه سال آینده به نسبت سال ۸۶ معادل ۹ درصد افزایش یافته است. البته شفاف شدن درآمدهای منشأ نفتی از ویژگی‌های مثبت بودجه ۸۷ است. ■

خلاصه مصارف بودجه عمومی دولت

هزار میلیارد ریال و درصد

موضوع	۱۳۸۶		۱۳۸۷	
	قانون بودجه	پیش‌بینی عملکرد	قانون بودجه	رشد نسبت به قانون بودجه ۱۳۸۶
هزینه‌ای	۳۹۹,۴۰۰	۴۳۵,۷۰۰	۴۴۲,۵۲۵	۱۰/۸
تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	۱۸۴,۴۳۸	۱۲۸,۷۰۹	۲۴۲,۵۲۴	۳۱/۵
تملك دارایی‌های مالی	۵۵,۶۱۴	۹,۳۲۱	۳۶,۴۰۹	-۳۴/۵
جمع مصارف عمومی دولت	۶۳۹,۴۵۲	۵۷۳,۷۳۰	۷۲۰,۳۴۱	۱۲/۶
از محل درآمدهای اختصاصی	۵۲,۳۷۶	۵۲,۳۷۶	۷۲,۵۳۲	۳۸/۵
مصارف بودجه عمومی دولت	۶۹۱,۸۲۸	۶۲۶,۱۰۶	۷۹۲,۸۷۴	۱۴/۶

* تفاوت این رقم با سرجمع به خاطر «پرداخت بابت ماده (۱۰) قانون تنظیم و بازسازی بیم» است. استخراج: ماهنامه «اقتصاد ایران» از لایحه اصلاحیه بودجه سال ۸۶.